

แผนปฏิบัติการลด และคัดแยกขยะมูลฝอย สำนักงานพระพุทธศาสนาแห่งชาติ

๑. หลักการและเหตุผล

ปริมาณขยะมูลฝอยที่เกิดขึ้นทั่วประเทศมีแนวโน้มเพิ่มขึ้นอย่างต่อเนื่อง ในระยะเวลากว่า ๑๐ ปีที่ผ่านมา โดยในปี พ.ศ. ๒๕๕๑ มีปริมาณขยะมูลฝอยที่เกิดขึ้น ๒๓.๙๓ ล้านตัน และมีอัตราการเกิดขยะมูลฝอย ๑.๐๓ กิโลกรัม/คน/วัน ในขณะที่ปี พ.ศ. ๒๕๕๘ มีปริมาณขยะมูลฝอยที่เกิดขึ้นเพิ่มขึ้นเป็น ๒๖.๘๕ ล้านตัน และมีอัตรา การเกิดขยะมูลฝอย ๑.๑๓ กิโลกรัม/คน/วัน ซึ่งหากพิจารณาถึงกระบวนการจัดการขยะมูลฝอยแล้ว พบว่า อัตราขยะมูลฝอยที่ถูกนำไปกำจัดอย่างถูกต้องมีอัตราเพิ่มขึ้นเพียงเล็กน้อยเท่านั้น และกระบวนการใน การคัดแยก การจัดเก็บ การรวบรวม และการเก็บขนยังไม่มีประสิทธิภาพเพียงพอ ทำให้เกิดปัญหาขยะตกค้าง ซึ่งเกิดจากประชากรที่เพิ่มมากขึ้น การขาดจิตสำนึกของประชาชน การพัฒนาทางเศรษฐกิจ สังคม รวมถึง การพัฒนาทางด้านเทคโนโลยี และแนวโน้มการบริโภคของประชากรที่เพิ่มสูงขึ้น โดยวิกฤตปัญหาขยะมูลฝอย ที่เกิดขึ้นนี้จำเป็นที่จะต้องได้รับการแก้ไขอย่างเร่งด่วน ในคราวการประชุมคณะรัฐมนตรีเมื่อวันที่ ๑๗ กรกฎาคม ๒๕๖๑ คณะรัฐมนตรีได้มีมติ

๑. เห็นชอบตามที่กระทรวงทรัพยากรธรรมชาติและสิ่งแวดล้อม เสนอ ดังนี้

๑.๑ เห็นชอบให้ดำเนินโครงการ “ทำความดีด้วยหัวใจ ลดภัยสิ่งแวดล้อม” มีวัตถุประสงค์เพื่อลดปริมาณขยะมูลฝอย ลดใช้ถุงพลาสติกหูหิ้ว และงดใช้โฟมบรรจุอาหาร โดยการดำเนินกิจกรรมร่วมกันระหว่างหน่วยงานภาครัฐ เอกชน และประชาชน

๑.๒ มอบหมายหน่วยงานที่เกี่ยวข้องร่วมบูรณาการดำเนินกิจกรรมภายใต้โครงการฯ ได้แก่

๑.๒.๑ กิจกรรม : มาตรการลด และคัดแยกขยะมูลฝอยในหน่วยงานภาครัฐ (๑) มอบหมายทุกหน่วยงานภาครัฐร่วมมือในการดำเนินงานพร้อมกันทั่วประเทศ ตั้งแต่วันที่ ๑ สิงหาคม ๒๕๖๑ (๒) ให้สำนักงานคณะกรรมการพัฒนาระบบราชการกำหนดให้ “ผลการลดและคัดแยกขยะมูลฝอย” เป็นตัวชี้วัดประสิทธิภาพของหน่วยงานภาครัฐ โดยเริ่มตั้งแต่ปีงบประมาณ ๒๕๖๒ และ (๓) ให้สำนักงานคณะกรรมการพัฒนาระบบราชการ และกระทรวงทรัพยากรธรรมชาติและสิ่งแวดล้อม โดยกรมควบคุมมลพิษ ร่วมกันพิจารณากำหนดเกณฑ์ที่จะใช้สำหรับการประเมิน

๑.๒.๒ กิจกรรม : รณรงค์ ทำความดีด้วยหัวใจ ลดรับ ลดให้ ลดใช้ถุงพลาสติก มอบหมายกระทรวงทรัพยากรธรรมชาติและสิ่งแวดล้อมร่วมกับกระทรวงมหาดไทยดำเนินงานพร้อมกันทั่วประเทศ

๑.๓ ให้กระทรวงทรัพยากรธรรมชาติและสิ่งแวดล้อม โดยกรมควบคุมมลพิษเป็นเจ้าภาพหลักในการติดตามผลและรายงานผลให้คณะรัฐมนตรีทราบ

๒. ให้สำนักงานคณะกรรมการพัฒนาระบบราชการร่วมกับกระทรวงทรัพยากรธรรมชาติและสิ่งแวดล้อม และหน่วยงานที่เกี่ยวข้องนำผลการดำเนินโครงการ “ทำความดีด้วยหัวใจ ลดภัยสิ่งแวดล้อม” ไปพิจารณาความเหมาะสม เพื่อกำหนดเป็นตัวชี้วัดเพิ่มเติมในการประเมินผลการปฏิบัติราชการประจำปีของหัวหน้าหน่วยงานภาครัฐด้วย เพื่อส่งเสริมให้การขับเคลื่อนโครงการฯ มีประสิทธิภาพและประสิทธิผลอย่างเป็นรูปธรรมต่อไป

/๓. ให้กระทรวง...

เพื่อให้การขับเคลื่อนการจัดการขยะมูลฝอยและของเสียอันตราย ในสำนักงานพระพุทธศาสนาแห่งชาติ บริเวณพุทธมณฑล เป็นไปอย่างมีประสิทธิภาพ สำนักงานพระพุทธศาสนาแห่งชาติ จึงได้จัดทำแผนปฏิบัติการจัดการลด และคัดแยกขยะมูลฝอยขึ้น โดยให้ความสำคัญในการสร้างการมีส่วนร่วมในการจัดการขยะ มูลฝอยตั้งแต่ต้นทางเพื่อลด ปริมาณขยะมูลฝอยที่เกิดขึ้น และผลักดันให้หน่วยงานในสำนักงานพระพุทธศาสนาแห่งชาติ บริหารจัดการขยะมูลฝอย ให้มีประสิทธิภาพและถูกต้องตามหลักวิชาการ

๑.๒ วัตถุประสงค์

- ๑) เพื่อส่งเสริมและสนับสนุนให้หน่วยงานในสังกัดสำนักงานพระพุทธศาสนาแห่งชาติ การบริหารจัดการขยะมูลฝอย ให้มีประสิทธิภาพและถูกต้องตามหลักวิชาการ
- ๒) เพื่อส่งเสริมและสนับสนุนให้ทุกภาคส่วน เข้ามามีส่วนร่วมในการจัดการขยะมูลฝอยตั้งแต่ต้นทาง
- ๓) เพื่อเป็นกรอบแนวทางให้หน่วยงานที่เกี่ยวข้องนำไปบริหารจัดการขยะมูลฝอยและของ เสียอันตราย ให้เป็นไปอย่างมีประสิทธิภาพ สอดคล้องกับสถานการณ์ปัจจุบัน

๑.๓ เป้าหมาย

สำนักงานพระพุทธศาสนาแห่งชาติ มีการบริหารจัดการขยะมูลฝอยและของเสียอันตรายอย่างมีประสิทธิภาพ และถูกหลักวิชาการ

๒.สถานการณ์ขยะของสำนักงานพระพุทธศาสนาแห่งชาติ

- โดยบริบทของสำนักงานพระพุทธศาสนาแห่งชาติ เป็นสถานที่ราชการ และวัตถุประสงค์ในการจัดสร้างพุทธมณฑล เป็นศูนย์กลางทางพระพุทธศาสนาโลก
- หน่วยงานองค์กรภาครัฐ/เอกชน และมีประชาชนทั่วไปเข้ามาใช้สถานที่ปี ๒๕๖๑ จำนวน ๗๗๖,๕๓๗ คน และบุคลากรในสังกัดสำนักงานพระพุทธศาสนาแห่งชาติ ส่วนกลาง ประมาณ ๑,๐๐๐ คน/วัน x ๓๖๕ วัน = ๓๖๕,๐๐๐ คน/ปี รวมทั้งสิ้น จำนวน ๑,๑๔๑,๕๓๗ คน โดยเฉลี่ยเดือนละ ๙๕,๒๑๘ คน และมีพื้นที่ ๔ ตารางกิโลเมตร คิดเป็นสัดส่วนความหนาแน่นของประชากร ๒๓,๘๐๔.๕๐ คน/ตารางกิโลเมตร การเกิดขยะมูลฝอย ๑.๐ กิโลกรัม/คน/วัน ขยะที่เกิดขึ้นในบริเวณพุทธมณฑลประมาณวันละ ๓ ตัน
- จำนวนขยะในบุคลากรในสำนักงานพระพุทธศาสนาแห่งชาติ ส่วนมากเป็นขยะทั่วไป ไม่ใช่ขยะที่เป็นพิษแล้วสามารถกำจัดได้ ซึ่งได้มีการคัดแยกจากต้นทาง ส่วนที่เหลือเก็บกองรวมไว้รอเทศบาลตำบลศาลายามาจัดเก็บไปทิ้งบ่อเอกชน โดยการเผา/หรือการฝัง
- ขยะส่วนใหญ่ที่มีปัญหาทำให้เกิดขยะตกค้างในบริเวณพุทธมณฑลเป็นจำนวนมาก เกิดจากหน่วยงานองค์กรภาครัฐ/เอกชนต่าง ๆ เข้ามาใช้สถานที่จัดกิจกรรม และมีผู้เข้าร่วมกิจกรรมเป็นจำนวนมาก ๆ ทำให้เกิดขยะประเภทเศษอาหารสด ขยะทั่วไป มากขึ้นตามลำดับ ไม่มีการคัดแยกขยะมูลฝอยต่าง ๆ หน่วยงานที่มาใช้สถานที่ไม่ค่อยให้ความสำคัญและไม่ให้ความสำคัญในเรื่องการจัดเก็บขยะ บางครั้งใช้วัสดุในการใส่อาหารเป็นโฟมและพลาสติก และไม่รับผิดชอบการจัดเก็บขยะไปทิ้งข้างนอกพื้นที่พุทธมณฑล

๒.๑. ลำดับความสำคัญของปัญหาและอุปสรรคในการบริหารจัดการขยะมูลฝอย

๑) ปริมาณขยะมูลฝอยบริเวณพุทธมณฑลมีแนวโน้มสูงขึ้น และปริมาณขยะมูลฝอยที่จะนำไปกำจัดมีปริมาณเพิ่มขึ้นอย่างต่อเนื่อง เนื่องจากการลด การคัดแยกขยะมูลฝอยตั้งแต่ต้นทางยังไม่มีประสิทธิภาพ ขาดการดำเนินการอย่างครบวงจร รวมทั้งมีการใช้ถุงพลาสติกและโฟมอย่างฟุ่มเฟือย

๒) ขยะมูลฝอยที่เกิดขึ้นร้อยละ ๙๐ มีการกำจัดแบบไม่ถูกสุขลักษณะ เป็นลักษณะเทกองและเผาเป็นครั้งคราว และมีบุคคลภายนอกนำขยะมาทิ้งบริเวณริมถนนรอบนอกพุทธมณฑลโดยรอบส่งผลกระทบต่อประชาชนและสภาพแวดล้อม และเกิดปัญหาการร้องเรียน

๓) ประชาชน ยังขาดความตระหนักและเข้ามามีส่วนร่วมในการจัดการขยะ มูลฝอยตั้งแต่ต้นทาง

แผนปฏิบัติการลด และคัดแยกขยะ

๑.แผนปฏิบัติการลด และคัดแยกขยะ ระยะเร่งด่วน (ระยะสั้น)

เนื่องจากพุทธมณฑล มีเนื้อที่จำนวน ๒๕๐๐ ไร่ และเป็นสถานที่เปิด มีหน่วยงานองค์กรภาครัฐ/เอกชน เข้ามาใช้สถานที่จำนวนมาก การบริหารจัดการขยะอย่างเป็นระบบต้องใช้งบประมาณมากขึ้น

สำนักงานพระพุทธศาสนาแห่งชาติ ได้ดำเนินการชุดบ่อขยะ หากเกินความสามารถของเทศบาลตำบลศาลายานำไปทิ้งที่บ่อเอกชน จะใช้วิธีกำจัดขยะโดยการเผาด้วยเตาเผาไร้ควัน (อยู่ในช่วงทดลองใช้เตาเผาไร้มลพิษ) เป็นระยะๆ คอยดูแลไม่ให้ขยะล้นออกมาหรือมีกลิ่นรบกวนประชาชนที่อาศัยอยู่ในบริเวณใกล้เคียง คอยปรับพื้นที่ให้เหมาะสมกับปริมาณขยะอยู่เสมอ

แผนงานระยะเร่งด่วน (ระยะสั้น) ประกอบด้วย

แผนงานที่ ๑ : จัดการขยะมูลฝอยสะสมให้ถูกหลักวิชาการ /กำหนดเขตห้ามเทกองขยะมูลฝอย

๑. จัดหาสถานที่ในการกำจัดขยะมูลฝอย / สถานที่ฝังกลบขยะมูลฝอย (ในระยะสั้น)
๒. ปรับปรุง พื้นฟู สถานที่กำจัดขยะมูลฝอยแบบฝังกลบ หรือแบบเทกองทำปุ๋ยหมัก/อินทรีย์
๓. ประกาศ/กำหนดเขตพื้นที่ห้ามเทกองขยะมูลฝอย

แผนงานที่ ๒ : สร้างจิตสำนึก

๑. สร้างความรู้ความเข้าใจบุคลากร หน่วยงานต่าง ๆ และประชาชน เยาวชนในการการลด คัดแยกขยะมูล ฝอย และ คัดแยกของเสียอันตรายชุมชน ลดการใช้ ถุงพลาสติกและโฟม หรือใช้วัสดุที่เป็นมิตรกับสิ่งแวดล้อม
๒. รมรงค์สร้างจิตสำนึกในการลด คัดแยก และนำกลับมาใช้ประโยชน์และคัด แยกของเสียอันตราย ส่งเสริมการใช้สินค้าและบริการที่เป็นมิตรกับสิ่งแวดล้อม

๒.แผนการบริหารจัดการขยะ ระยะยาว

ดำเนินการจัดทำประชาคมให้ประชาชนในพื้นที่ได้เข้าใจเรื่องการบริหารจัดการขยะทั้งระบบ จัดซื้อรถบรรทุกขยะ เพื่อดำเนินการจัดเก็บขยะภายในบริเวณพุทธมณฑล และดำเนินการนำมารวม ณ จุดคัดแยก เพื่อรอกำจัด ต่อไป

แผนงานระยะยาว ประกอบด้วย

แผนงานที่ ๑ : บริหารจัดการมูลฝอยชุมชน จัดการขยะมูลฝอยสะสมให้ถูกหลักวิชาการ

- ๑.ดำเนินการจัดทำประชาคมให้ประชาชนในพื้นที่ได้เข้าใจเรื่องการบริหารจัดการขยะทั้งระบบ
- ๒.จัดซื้อรถบรรทุกขยะ เพื่อดำเนินการจัดเก็บขยะภายในพุทธมณฑล และดำเนินการนำมารวม ณ จุดคัดแยก เพื่อรอกำจัด ต่อไป

แผนงานที่ ๒ : สร้างจิตสำนึก

๑. สร้างความรู้ความเข้าใจบุคลากร และหน่วยงานต่าง ๆ ที่มาใช้สถานที่ ประชาชน เยาวชนในการลด คัดแยกขยะมูล ฝอย และคัดแยกของเสียอันตรายชุมชน ลดการใช้ ถุงพลาสติกและโฟม หรือใช้วัสดุที่เป็นมิตรกับสิ่งแวดล้อม
๒. รมรงค์สร้างจิตสำนึกในการลด คัดแยก และนำกลับมาใช้ประโยชน์และคัด แยกของเสียอันตราย ส่งเสริมการใช้สินค้าและบริการที่เป็นมิตรกับสิ่งแวดล้อม

แผนปฏิบัติการลด และคัดแยกขยะมูลฝอย ในหน่วยงานภาครัฐ ของสำนักงานพระพุทธศาสนาแห่งชาติ
ประจำปีงบประมาณ ๒๕๖๒

การดำเนินงาน	ต.ค.	พ.ย.	ธ.ค.	ม.ค.	ก.พ.	มี.ค.	เม.ย.	พ.ค.	มิ.ย.	ก.ค.	ส.ค.	ก.ย.
๑. จัดทำแผนดำเนินการ	↔											
๒. ทบทวนข้อมูลและกิจกรรมจากข้อมูลที่เคยดำเนินการ	↔											
๓. กำหนดเป้าหมาย	↔											
๔. เลือกกิจกรรมที่จะดำเนินการ	↔											
๕. ดำเนินการตามแผน					↔							
๕.๑ อบรมเจ้าหน้าที่สำนักงานพระพุทธศาสนาแห่งชาติ					↔							
๕.๒ อบรมเจ้าหน้าที่ทำความสะอาด					↔				↔			
๕.๓ ประเมินความรู้ความเข้าใจและทัศนคติเกี่ยวกับการ ลด คัดแยกขยะมูลฝอยภายในอาคารของสำนักงาน พระพุทธศาสนาแห่งชาติ					↔							
๕.๔ กิจกรรม ๓ r	←											→
๕.๕ จัดทำอุปกรณ์	←			→								
๖. บันทึกผลการดำเนินงาน	←											→
๗. วิเคราะห์ข้อมูล	←											→
๘. สรุปผล					↔							↔
๙. รายงานผู้บริหาร					↔							↔

**แผนปฏิบัติการลด และคัดแยกขยะ ของสำนักงานพระพุทธศาสนาแห่งชาติ
บริเวณพุทธมณฑล**

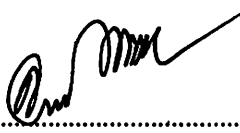
กลยุทธ์ที่ ๑ การจัดการขยะมูลฝอยอย่างมีประสิทธิภาพ

[illegible]

กลยุทธ์ที่ ๒ การสนับสนุนการบริหารจัดการให้มีประสิทธิภาพ

ที่	แผนงาน/โครงการ	เป้าหมาย	ระยะเวลาดำเนินการ												หน่วยงานรับผิดชอบ
			ต.ค.๖๑	พ.ย. ๖๑	ธ.ค. ๖๑	ม.ค. ๖๒	ก.พ. ๖๒	มี.ค. ๖๒	เม.ย. ๖๒	พ.ค. ๖๒	มิ.ย. ๖๒	ก.ค. ๖๒	ส.ค. ๖๒	ก.ย. ๖๒	
๑	โครงการรณรงค์ประชาสัมพันธ์การ สร้างจิตสำนึกในการ คัดแยกขยะ	บุคลากรใน หน่วยงาน รับรู้เพิ่มขึ้น ร้อยละ ๕๐	✓	✓	✓	✓	✓	✓	✓	✓	✓	✓	✓	✓	ทุกหน่วยงานในสังกัดสำนักงาน พระพุทธศาสนาแห่งชาติ
๒	การรณรงค์การทำความสะอาดใน สถานที่ราชการและสถานที่ สาธารณะต่างๆ Big Cleaning Day	บุคลากรมีจิต อาสาเพิ่มขึ้น ร้อยละ ๑๐	✓	✓	✓	✓	✓	✓	✓	✓	✓	✓	✓	✓	ทุกหน่วยงานในสังกัดสำนักงาน พระพุทธศาสนาแห่งชาติ
๓	โครงการจัดให้มีภาชนะรองรับขยะ มูลฝอยที่เหมาะสม	มีภาชนะ รองรับขยะ มูลฝอยที่ถูก ระบบเพิ่มขึ้น ร้อยละ ๑๐	✓	✓	✓	✓	✓	✓	✓	✓	✓	✓	✓	✓	สำนักงานเลขานุการกรม, สำนักงานพุทธมณฑล

(ลงชื่อ)..........ผู้รับผิดชอบโครงการ
(นายสหัส บรรจงเมือง)
หัวหน้าฝ่ายอุทยาน

(ลงชื่อ)..........ผู้เสนอโครงการ
(นายสิทธิกร อ้วนศิริ)
ผู้อำนวยการสำนักงานพุทธมณฑล

(ลงชื่อ)..........ผู้อนุมัติโครงการ
พันตำรวจโท
(พงศ์พร พราหมณ์แสนท์)
ผู้อำนวยการสำนักงานพระพุทธศาสนาแห่งชาติ

แบบบันทึกปริมาณขยะมูลฝอย
สำนักงานพระพุทธศาสนาแห่งชาติ

ชื่อเจ้าหน้าที่ผู้เก็บข้อมูล.....โทร.....
 อาคาร/สถานที่.....ชั้น.....
 ระหว่างวันที่.....เดือน.....พ.ศ.ถึงวันที่.....เดือน.....พ.ศ.

ประเภทของขยะมูลฝอย	หน่วย	วัน					รวม	หมายเหตุ
		จันทร์	อังคาร	พุธ	พฤหัสบดี	ศุกร์		
ขยะอินทรีย์	กิโลกรัม							
ขยะรีไซเคิล	กิโลกรัม							
-แก้ว	กิโลกรัม							
-กระดาษ	กิโลกรัม							
-ขวดน้ำพลาสติก (PET)	กิโลกรัม							
-ขยะรีไซเคิลอื่นๆ	กิโลกรัม							
ขยะอันตราย	กิโลกรัม							
ขยะทั่วไป	กิโลกรัม							
-ถุงพลาสติกหิ้ว	ใบ							
-แก้วพลาสติกใช้ครั้งเดียวทิ้ง	ใบ							
-โฟมบรรจุอาหาร	ใบ							
รวม								

หมายเหตุ

๑. เจ้าหน้าที่เก็บข้อมูลหรือพนักงานทำความสะอาดกรอกแบบฟอร์มและรวบรวมส่งที่

ฝ่ายอุทยาน สำนักงานพุทธมณฑล เป็นรายสัปดาห์

๒. หากมีข้อสงสัยประการใดเกี่ยวกับการกรอกข้อมูล สามารถติดต่อได้ที่ ฝ่ายอุทยาน โทร. ๐ ๒๔๔๑ ๗๙๖๗